
UNDERVISNINGSMATERIALE

TILGODESER FÆLLES MÅL

Dansk • Musik (valgfag) Udskoling

- Dansk: Fortolk tekster og skriv historien i sangen
- Musik (valgfag):
Skriv selv sange

Brug før / efter skolekoncerten “Musikalske fortællinger“ med

MIKAEL K

INDHOLD

- 3** Sådan bruges materialet
- 4** Præsentation af Mikael K

- 5** **Undervisningsmateriale Dansk**
- 6** Fælles Mål
- 7** Idéen til en sang - Dagmar O
- 8** Skriv historien i sangen

- 12** **Undervisningsmateriale Musik (valgfag)**
- 13** Fælles Mål
- 14** Om at skrive sange

- 16** Praktisk info om koncerten
- 17** Til kontaktlæreren
- 18** Praktiske oplysninger
- 19** Koncertplakat

MUSIKEKSEMPLER PÅ LMS.DK

1. Dagmar O
2. Fra Aleppo
3. Istanbul
4. Violinisten

[GÅ TIL LMS.DK →](#)

Se 'Til kontaktlæreren' på side 18

bit.ly/3hsS9wQ

Forsidefoto: Ellen Raunsmø, Joggingbird

SÅDAN BRUGES MATERIALET

Materialet er sammensat, så du kan plukke de opgaver, I har tid til eller bruge et af de forløb, vi skitserer herunder – men husk meget gerne den obligatoriske intro, som sikrer, I er godt klædt på til koncerten.

1. OBLIGATORISK FORBEREDELSE 1 time

1. Læs præsentationen side 4.
2. Se præsentationsvideoen.
3. Lyt til et par numre.
4. Besøg www.klondyke.dk og læs om Mikael K.

2. MIKAEL K'S TEKSTER 2-4 timer

DANSK

Mikael K's sange bygger tit på en historie eller en person, han har mødt.

1. Find ud af, hvordan Mikael K får idéer til sine sange side 7.
2. Lyt til nummeret Dagmar O.
3. Via 3 forskellige af Mikael K's sangtekster skal I finde historien i en af sangene og skrive den som et stykke prosa. Side 10-12.

3. OM AT SKRIVE SANGE 2-4 timer

MUSIK

Se videoen, hvor Mikael K fortæller om, hvordan han skriver sange side 11.

Lav de to øvelser:

1. Tekstskrivning
2. Sangskrivning

MATERIALE PÅ LMS.DK

bit.ly/3hsS9wQ

Se 'Til kontaktlæreren' på side 18.

PRÆSENTATION AF MIKAEL K

Mikael K er en farvestrålende singer/songwriter; en underfundig historiefortæller, der mestrer, udfordrer og leger med det danske sprog. Han synger om menneskeskæbner og om hverdagsagtige ting - livet i byen og livet på landet - på en poetisk og ligefrem måde.

Mikael K har mange forskellige hatte på – musiker, tekstforfatter, klummeskriver og tv-vært – men først og fremmest er han en moderne troubadour. Han har modtaget adskillige priser som komponist og sangskriver.

Glæd jer til, at han indtager scenen med sine instrumenter (guitar, banjo, mundharpe m.m.) og sine vedkommende anekdoter og historiefortællende sange.

Foto: Ellen Raunsmødt, Jørgingbird

MIKAEL K

Se en kort præsentation:

SE VIDEO

<https://bit.ly/3HhciAb>

MATERIALE PÅ LMS.DK

Lyt til Easy Rider 27

Foto: Ellen Raunsmødt, Jørgingbird

UNDERVISNINGSMATERIALE DANSK

FÆLLES MÅL

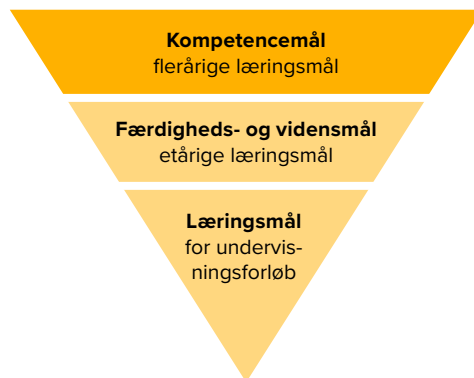
Dansk (efter 9. klasse)

KOMPETENCEOMRÅDE

1. Fortolkning

KOMPETENCEMÅL

1. Eleven kan forholde sig til kultur, identitet og sprog gennem systematisk undersøgelse og diskussion af litteratur og andre æstetiske tekster

FÆRDIGHEDS- OG VIDENSMÅL I OVERSKRIFTER

1. Oplevelse og indlevelse
2. Undersøgelse
3. Fortolkning
4. Vurdering
5. Perspektivering

EKSEMPLER PÅ LÆRINGSMÅL

1. Eleven kan via analyse af en sangtekst vurdere tekstens virkemidler og budskab.
2. Eleven har viden om, hvordan en tekstforfatter indsamler viden og lader sig inspirere til tekstarbejdet.

BEMÆRK

Ovenstående Fælles Mål er eksemplariske og dækker ikke nødvendigvis hele målgruppen for skolekoncerten. Til gengæld er opgaverne i undervisningsmaterialet enkle at justere i sværhedsgrad og kan tilpasses alle klassetrin i pågældende målgruppe. De udvalgte målpar er med andre ord ikke udtømmende for materialets relevans.

IDÉEN TIL EN SANG - DAGMAR O

Mikael K er en vaskeægte fortæller med øje for historier fra det virkelige liv. I sine sangtekster zoomer han helt ind i tætte personportrætter fra sin omegn i det nordlige Jylland. På sin egen underfundige og stille facon indfanger Mikael K både drømme og ambitioner.

I Dagmar O træder en tragisk mordhistorie frem bag en enkel, traditionel melodi. I opgaverne kommer I til at overveje, hvordan man indsamler materiale som inspiration til en sangtekst.

Dagmar O

Dagmar Overbye levede i starten af 1900-tallet og blev på grund af sine forbrydelser kaldt "Englemagersken". Dagmar Overbye står som danmarkshistoriens værste seriemorder nogensinde. Hun myrdede formentlig 25 spædbørn, men blev kun dømt for at have dræbt 8 børn.

Foto: Ellen Raunsmed, Joggingsbird

1. Del jer op i grupper på 3-4 elever.
2. Læs om Dagmar O. Tag notater, mens I læser. Del evt. teksterne mellem jer, og diskuter, når I har læst, om I har fået de samme oplysninger.

[PÅ WIKIPEDIA →](#)

[DANSK KVINDEBIOGRAFISK LEKSIKON →](#)

[NORREBRO.DK →](#)

3. Læs & lyt til Mikael K's version af Dagmar O. Se teksten s. 8.

Tekst: [Dagmar O pdf](#)

Lyt: bit.ly/3hsS9wQ

4. NB: Nummeret er en indspilning med band: Mikael K & Klondyke.
Til koncerten på jeres skole kommer Mikael K solo.

5. Sammenhold jeres baggrundsviden med Mikael K's tekst. Hvad har han fokuseret på? Har han udeladt noget?

Hvordan passer musikken til teksten? Er musikken fx dramatisk, indsmigrende, eller neutralt fortællende ...?

6. Hvis I selv skulle skrive en tekst om Dagmar O, ville I så tage nogle andre hændelser, som I har læst om med? Og kunne I forestille jer en anden stemning i musikken end den, Mikael K har valgt?
7. Gå tilbage i klassen, og del jeres holdninger med de andre elever.

DAGMAR O

I nittenhundredogtyve
yay-ihay-yo
Boede der en masse-morderske på Vesterbro

Hendes pigenavn var Dagmar
yay-ihay-yo
Hun-djævel og Æter-bitch, giftig ho

Hun hustlede unge piger
yay-ihay-yo
Horeungers plejemor var hendes scenario

Hun kvalte babybarnet når moren hun var gået
Et lig i avis-papir i kakkelovnens låge

Jeg kan se det fra mit vindue
yay-ihay-yo
Heksens gamle lejlighed på Vesterbro

Hun blev kaldt Englemagersken fra Enghavevej
Med grusom koldblodighed Mon børnene de skreg?

Mindst 25 engle
yay-ihay-yo
Der var ingen samvittighed i Dagmar O

Skønt hun blev dømt til døden
yay-ihay-yo
Sad hun stenfjæs-stille på sin stol og lo

I nittenhundredog tyve
yay-ihay-yo
Boede der en masse-morderske på Vesterbro

text: Mikael K - musik: Traditionel arr.: Mikael K / Mikael K

SKRIV HISTORIEN I SANGEN

Dit liv er en sang er en programserie, hvor Mikael K har fået til opgave at lave musikalske portrætter af en række meget forskellige personligheder fra Nordjylland. I opgaverne kommer I til at læse om tre af personerne. Mikael K kender ikke personerne i forvejen og har aldrig mødt dem før. Efter et par ugers arbejde vender troubadouren tilbage med en mini-koncert og synger en nykomponeret sang for personen.

I opgaverne kommer I til at læse Mikael's tekster og lytte til den færdige sang.

OPGAVER

Arbejd nu med sangteksterne, og find på den historie, som kunne være Mikael's udgangspunkt:

1. Del jer op i grupper på 2-4 elever.
2. Fordel de tre tekster, så hver gruppe har en tekst. Teksterne finder I på side 10 - 12.
3. Læs jeres tekst, og tal om, hvad teksten handler om. Er der højdepunkter? Er der drama? Hvilke personer er med? Hvor foregår det? Er der en miljøbeskrivelse? Brug evt. en analysemetode, I er kendt med.
4. Skriv historien i sangen sådan, som I bliver enige om, at den skal være. Historien skal være tro mod sangteksten, men det er tilladt at digte, så der er stof nok.
5. Som afslutning: Læs jeres historie op for klassen.

Se i fællesskab tv-programmerne *Dit liv er en sang*. Ramte I rigtigt med jeres historie? Skrev I en historie, som passede på personen?

Foto: Ellen Raunsmid, Jørgingbird

PROGRAMMER

Fra Aleppo: kortlink.dk/2bezz

Istanbul: kortlink.dk/2bf22

Violinisten: kortlink.dk/2bf23

SPOILER ALERT

Klik først på linket efter aftale med jeres lærer.

[Link til Dit liv er en sang.](#)

FRA ALEPPO

Før der var krig var jeg en ung mand i Aleppo
Jeg var så'n en gut der ku' fiks' din bil
Jeg var glad for at bo midt i Aleppo
Og nu er Thisted City mit domicil
Jeg sku' ind til militæret og slå mit eget folk ihjel
Jeg ku' ikke trække vejret og vende det døve øre til
Jeg tog flugten til Tyrkiet
via Grækenland op imod nord
Jeg rejste væk fra det hele
fra min søster, min mor og min bror

Før der var krig var jeg en ung mand i Aleppo
men nu' der er ikk' nogen by og der er ikk' noget land
Jeg sku' finde et sted hvor jeg ku' leve og bo
Det ku' være Canada eller i Michigan
Men jeg endte her i Danmark og fik job på en fabrik
ved "fisken" oppe i Hanstholm hvor Brian gav mig tricks
Han er min chef – han er venlig
Han har gjort så meget for mig
Det var lidt hårdt lige i starten
men der kom andre der havde taget den samme vej

TUSIND OG ÉN NAT
JEG ALLERHELST VIL GLEMME
MIT FOLK BLEV SAT I SKAKMAT
JEG SAVNER JER DERHJEMME

Før der var krig var jeg en ung mand i Aleppo
Det var før det arabiske forår sprang ud
Jeg vil altid blive ved med at håbe og tro
og ønsk' når jeg ser et stjernesud

TUSIND OG ÉN NAT
JEG ALLERHELST VIL GLEMME
MIT FOLK BLEV SAT I SKAKMAT
JEG SAVNER JER DERHJEMME

Tekst & Melodi : Mikael K 2019

ISTANBUL

Vi sad i Istanbul på boulevarden
Vi spiste kirsebær og spytted' sten
Og du sku' på turné
Du sku' på farten
Det var som cigaretter efter sex

JEG GÅR I BOMULDSMARKERNE
MED YASMIN OG DOMINIQUE
VI SNAKKER LIDT OM FARVERNE
PÅ MIN CATWALK SPILLER SIGUR RÓS SIN MUSIK

Jeg har studio i svensker-terminalen
blandt truckerne og folk på vej til og fra Göteborg
Og Jeg ku' bo på Christianshavn
I en husbåd på kanalen
men der er ingen fristelser i Frederikshavn

JEG RULLER I MIN FIRMABIL
JEG SKAL OP TIL REYKJAVIK
MIT KLUNS ER NÆSTE ÅRS TEKSTIL
PÅ EN CATWALK SPILLER SIGUR RÓS SIN MUSIK

jeg samler ord fra bøgerne
min bibel er "Just Kids"
jo, jeg "digger" Patti Smith

Vi sad i Istanbul på boulevarden
Vi spiste kirsebær og spytted' sten
Den sidste gang vi hang en sommernat

Tekst & Melodi : Mikael K 2019

VIOLINISTEN

På fortovscaféen på Plevn Alléen
ved den falmede Glasnost-plakat
under markisen der bugner i brisen
sidder hun med en shopska salat

Hun husker en tur i de Bulgarske bjerge
via ruten Vejgård - Berlin
sammen med sin cellomand
på drømmenes færge
og hun med sin bulede violin

Hun var prinsessen der fandt prinsen i Essen
og started' en strygekvartet
De tog til Stuttgart på Autobahn i fuld fart
i kjole og jakkesæt

Hun husker den tur til de Bulgarske bjerge
via Vejgård - Berlin
sammen med sin cellomand
på drømmenes færge
og hun med sin bulede violin

På fortovscaféen på Plevn Alléen
lægger damernes deres make-up
og under markisen der bugner i brisen
hænger Yana sit spilletøj op

På fortovscaféen på Plevn Alléen
ved den falmede Glasnost-plakat
under markisen der bugner i brisen
står en en gammel partisoldat

Tekst & Melodi : Mikael K 2019

UNDERVISNINGSMATERIALE MUSIK (VALGFAG)

FÆLLES MÅL

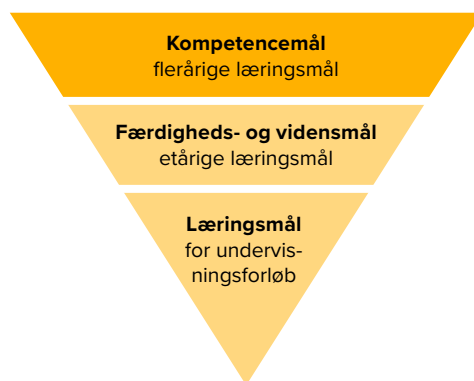
Musik (valgfag) efter 8. klasse.

KOMPETENCEOMRÅDE

1. Musikalsk skaben

KOMPETENCEMÅL

1. Eleven kan arbejde eksperimenterende med kreative processer i musik.

FÆRDIGHEDS- OG VIDENSMÅL

Sangskrivning

Eleven kan udtrykke sine egne idéer, tanker, følelser eller budskaber i sangskrivning.

Eleven har viden om kreative processer som ramme for sangskrivning.

EKSEMPLER PÅ LÆRINGSMÅL

1. Eleven kan deltage i en proces, der kan munde ud i en færdig tekst.
2. Eleven har viden om, at musikkens byggeklodser kan samles og blive til en melodi med becifring.

BEMÆRK

Ovenstående Fælles Mål er eksemplariske og dækker ikke nødvendigvis hele målgruppen for skolekoncerten. Til gengæld er opgaverne i undervisningsmaterialet enkle at justere i sværhedsgrad og kan tilpasses alle klassetrin i pågældende målgruppe. De udvalgte målpar er med andre ord ikke udtømmende for materialets relevans.

OM AT SKRIVE SANGTEKSTEN

Mikael fortæller i en video, hvordan han griber det an at skrive en sang.

Foto: Ellen Rønsmødt, Joggingsbird

Se videoen: <https://bit.ly/3UEnlGL>

ØVELSE MED TEKSTSKRIVNING

1. Diskuter på holdet, hvilke af Mikael K's udsagn I kan genkende og måske vil benytte, når I selv skal skrive tekster.
2. Lav en fælles session, hvor I bruger følgende idé med en timer til at komme i gang med at skrive en tekst:

Tag, på en ganske gammeldags måde, en pen og en notesbog og sæt en timer på. Skriv uden at løfte pennen fra papiret, i et hurtigt flow, uden at stoppe for at tænke. Ofte begynder teksten med nogle helt almindelige ting, man har gået og tænkt på, men efter 5-10 minutter sker der noget, og tankerne begynder at flyde på en anden måde – lidt som de gør, når man drømmer. Den her slags strøm af tanker har ofte ingen slutning, og derfor skal I begrænse skrivetiden ved at sætte en timer på. Timeren kan være sat til hvad som helst mellem 5 og 30 minutter. Når man øver på den her skriveteknik, bliver man hurtigere til at komme ind i "flow"-tilstanden: at slå den indre dommer fra og begynde at drømme i alle farver.

Aftal, hvad timeren skal stå på, og aftal 'spillereglerne', så I viser respekt over for processen og hinanden: Skal der være helt stille? Må I gå frem og tilbage? Skal I sidde i samme rum?

3. Efter skrive-sessionen mødes I og deler jeres tanker. Vil I måske kunne bruge denne metode til at komme i gang en anden gang? Har I fået andre idéer i spil undervejs i processen?
4. Find en person i din omgangskreds, som du enten kender eller ikke kender, og bed personen fortælle en virkelig historie fra sit liv. Skriv stikord, og tag noter undervejs. Skriv en sangtekst ud fra historien.

OM AT SKRIVE SANGE - MUSIKKEN

ØVELSE MED MUSIKSKRIVNING

1. Fortæl på holdet, hvordan I selv kunne forestille jer at gøre, hvis I skulle skrive en sang, eller hvordan I plejer at udvikle og fastholde gode idéer, strofer, harmonier osv., når I skriver musik.

Starter I med melodi-stof eller akkorder, som er 'gode'?

Se evt. videoen [Violinisten \(fra 20:15\)](#), hvor Mikael K er i store overvejelser om den melodi, han skal til at skrive.

2. Gå sammen to og to. Vælg en af jeres egne tekster, eller find et vers i en sangbog. Tal om ordene og stemningen i teksten.
3. Bestem, hvilket instrument I vil arbejde på.
4. Hjælp hinanden med at finde på akkorder eller melodistumper, som er gode. Optag undervejs.
5. Efter denne session mødes I også på holdet og deler jeres erfaringer. Alle har valgt en snip af musik ud af sine optagelser. Spil snippen og forklar, hvorfor I synes, den var et godt valg.
6. Prøv sammen at komponere en sang med de musikoptagelser, I har lavet.

Fotos: Ellen Rønsmødt, Jørgingbjørn

PRAKTISK INFO OM KONCERTEN

TIL KONTAKTLÆREREN

MUSIKER

Mikael K aka Mikael Ryberg Kristensen -
Sang, guitar, banjo, sampler og mundharpe

KONCERTEN

Mikael K er en moderne troubadur – på én gang singer/songwriter og Rock'n'Roll. Alene på scenen med sin guitar fremfører han med overskud sine historiefortællende sange og nytænkende tekster, der udfordrer og leger med det danske sprog. Den nordjyske sangskriver har siden 2002 med sit band Klondyke udgivet 6 anmelderroste albums. Han synger sange om livet i byen og livet på landet - og laver musikalske portrætter om f.eks. en pige fra Bornholm der dropper ud af universitetet og blaffer rundt i Mexico; en masse-morderske fra Vesterbro; og en ung mand, der flygtede til Danmark fra Aleppo i Syrien.

Foto: Ellen Raunsmid, Joggingsbird

Mikael K - en moderne troubadur

UNDERVISNINGSMATERIALE

Materialet er skrevet til dansk for udskoling og indeholder også et appendiks for musik valgfag for 7. - 8. klasse om at skrive sange.

Danskmaterialet tager udgangspunkt i Mikael K's tekster og udfordrer eleverne til analyse af de historier, som ligger bag teksterne. Eleverne får også mulighed for selv - med Mikael K's metode - at skrive 'historien i sangen'.

Kontaktlæreren bedes videreformidle materialet til de involverede dansk- og musikleere.

Eventuelle spørgsmål besvares gerne ved henvendelse til LMS på 8619 4570.

Vi ønsker rigtig god fornøjelse med koncerten.

Med venlig hilsen

LMS og Mikael K

EN GOD KONCERT

Eleverne får den bedste koncertoplevelse, hvis de er forberedt og sidder klar, når koncerten starter. Snak også med dem om, hvad det vil sige at være til koncert.

Som lærer bidrager man bedst ved ikke at tysse, men i stedet sætte sig blandt eleverne og dele oplevelsen med dem.

HENT FRA WWW.LMS.DK

Undervisningsmaterialet downloades som pdf-fil fra LMS' hjemmeside www.lms.dk

Her finder du også musikeksempler til brug i undervisningen.

PRAKTISKE OPLYSNINGER

Målgruppe:	Udskoling
Medvirkende:	1
Max antal elever:	150
Koncertlængde:	45 minutter
Opstillingstid:	60 minutter
Nedtagningstid:	40 minutter
Hjælpere:	2-3 store elever til at hjælpe med at løfte anlæg ind og ud.
Lokale:	Rum med god akustik, fx gymnastiksal. (Helst ikke sportshal). Ikke gennemgangslokale.
Scene:	3 x 4 m lav scene (fx scenekasser) - ellers opstilling på gulv.
Mørklægning:	Nej tak
Publikum:	Halvcirkel omkring scenen på bænke/stole.
Strøm:	230 V
Omlædningsrum:	Ja tak
Forplejning:	Vand, kaffe, te – gerne lidt frugt og brød.
Ved ankomst:	Orkestret henvender sig på kontoret for at blive vist til rette, hvis ikke andet er aftalt.
Kontakt til orkester:	Skolens kontaktlærer bedes tage kontakt med orkestret i god tid inden koncerten for at sikre, at alle aftaler er på plads. Informér fx om særlige parkerings- og tilkørselsforhold eller andre særlige forhold ved afvikling af koncerten.

KONTAKTPERSON

Foto: Ellen Rasmussen

Mikael K
Mobil: 2726 5356
E-mail: info@klondyke.dk

HUSK AT EVALUERE

Skolernes evaluering af koncerterne og undervisningsmaterialet er vigtig for LMS' videreudvikling af skolekoncertordningen, så derfor opfordrer vi jer til at evaluere efter hver koncert. Det foregår elektronisk via nettet og tager kun få minutter. Evalueringsskemaet findes i skolens koncertplan på www.lms.dk. Brug skolens login for at komme til koncertplanen. Bemærk, at evalueringsskemaet kun kan udfyldes én gang pr. koncert.

I koncertplanen vil I også kunne se musikernes evalueringer af mødet med jeres elever, ligesom musikerne vil kunne se jeres.

KONCERT

Foto: Ellen Raunsmød, Joggingbird

MIKAEL K

KLASSER

STED

TIDSPUNKT

www.klondyke.dk